

UDÁLOST MĚSÍCE

SEMILSKÝ PECEN PŘIVÍTÁ
ZÁSTUPCE PAROHATÝCH MĚST

Podkrkonošská slavnost úrody, Semilský pecen, se letos uskuteční v sobotu 8. září, a to již po patnácté. Po čtrnácti letech se na semilský Ostrov sjedou také zástupci Parohatých měst (města a obce nesoucí ve svém znaku jelena či paroží), celá slavnost tak získává zcela nový rozměr.

Program je připraven i v předvečer Pecnu, kdy ožije nádvoří před zámek lidovou muzikou v podání Strážnické cimbálové muziky Michala Miltáka, na Ostrově se po roce bude opět tančit a muzicírovat v rámci Ďolíků Festu. V Kulturním centru GOLF na slavnostním galavečeru přivítáme všechny „paroháče“, kteří v rámci Parohatých měst do Semil zavítají. Sobotní celodenní program zahájí ekumenická bohoslužba ve Sboru Dr. K. Farského, poté se na cestu vydá dožínkový průvod vedený kněžnou Libuší a její družinou, v němž tentokrát nebudou chybět kromě představitelů města Semily, Libereckého kraje, zástupců semilských spolků a zájmových sdružení ani účastníci letošních Parohatých měst.

Po celý den budou moci návštěvníci v prostoru Ostrova sledovat ukázky řemeslné výroby, seznámit se s historickou i současnou zemědělskou technikou, soutěžit spolu se svými ratoolestmi v připravených soutěžích, ochutnávat nejrůznější krajové speciality nebo si vychutnat sjezd

z nedalekého Kozákova na zapůjčených koloběžkách. Budou se také vyhlašovat výsledky soutěží pořádaných městem Semily a ocenění místních pěstitelů či chovatelů. Návštěvníci mohou opět hlasovat o nejpodivnější výpěstek z letošní úrody nebo rozhodnout o nechtutnějším doma upečeném řemeslném chlebu.

Spolu s programem na Ostrově bude probíhat i program na nádvoří před zámek, kde nebude chybět dechová hudba Táboranka, Martina Trchová & TRIO nebo živelná kapela Circus Problem. Hvězdou sobotního programu před zámek bude zpěvák Vilém Čok v doprovodu jeho kapely ByPass.

V nedalekém Muzeu a Pojizerské galerii mohou návštěvníci již potřeť ochutnat atmosféru Semilského Montmartru. Více informací o programu Semilského pecnu, Parohatých měst a Semilského Montmartru na www.semily.cz. ←

Text: Květa Šírová

Foto: archiv města Semily

NA KRAJI

LÍPA MUSICA — KONCERT PRO LIBERECKÝ KRAJ

Hlavní festivalovou koncertní řadu již sedmáctého ročníku mezinárodního hudebního festivalu Lípa Musica odstartuje v pondělí 17. září v Městském divadle Jablonec nad Nisou slavnostní zahajovací koncert, který bude současně i Koncertem pro Liberecký kraj. V programu s názvem *Il Gardino dei Sospiri* vystoupí jedna z největších hvězd současného operního světa, mezzosopranistka Magdalena Kožená společně s předním ansámblem Václava Lukse, Collegiem 1704. Operní galavečer nabídne ukázkou z italské barokní opery Georga Frídricha Händela. Festival Lípa Musica je jednou z akcí, kterou každoročně podporuje Liberecký kraj. Více informací o koncertech festivalu a vstupenkách na www.lipamusica.cz.

MEMORIÁL ZÁCHRANÁŘŮ Z MANHATTANU SE OPĚT KONÁ V NEJVYŠŠÍ BUDOVĚ V LIBERCI

Memoriál záchranářů z Manhattanu, tradiční závod hasičů, policistů a zdravotnických záchranářů, již posedmácté uctívá památku obětí útoků z 11. září 2001 v New Yorku. Dějištěm soutěže se stane, stejně jako v předchozích letech, výšková budova a přilehlé parkoviště sídla Libereckého kraje. Závod se uskuteční v sobotu 8. září od 9 hodin. Závodníci čeká silový víceboj a výstup do 17. patra a 21. podlaží s plnou výbavou a v dýchacích maskách. Během výstupu do výškové budovy mají hasiči zapnuté dýchací přístroje, na sobě přilbu a zásahový komplet. V jiné předepsané výstroji závodí také záchranáři a policisté.

VESNICÍ ROKU LIBERECKÉHO KRAJE JSOU TATOBITY

Vítězem krajského kola soutěže Vesnice roku 2018 Libereckého kraje se stala obec Tatobity na Semilsku. Do letošního 24. ročníku soutěže se v kraji zapojilo celkem čtrnáct obcí, pět z Liberecka, dvě z Jablonecka, tři ze Semilsku a čtyři z Českolipska. Obec Tatobity za vítězství v krajském kole obdrží vedle Zlaté stuhu a postupu do republikového finále také finanční ocenění ve výši 1 000 000 Kč z MMR ČR. Liberecký kraj umožní vítězi krajského kola čerpat dotaci z Programu obnovy venkova ve výši 500 000 Kč. Slavnostní předání cen proběhlo 15. srpna v Tatobitech. Na začátku září navštíví Tatobity celostátní komise soutěže, která následně ze třinácti finalistů vybere letošního vítěze. Vítěz a nositel titulu

Tatobity – kostel sv. Vavřince s hřbitovem je důstojným místem pro poslední odpočinek s nádherným výhledem na Trosky a Český ráj.

Vesnice roku 2018 bude vyhlášen 15. září na Jarmarku venkova v Luhačovicích. Držme Tatobitům palce!

SOUTĚŽTE O CENY S PROJEKTEM KRAJE PRO BEZPEČNÝ INTERNET!

Hrát o tablet, Xbox či jiné hodnotné ceny, mohou do konce října žáci základních a středních škol z Libereckého kraje. V soutěži s projektem Kraje pro bezpečný internet je pro ně připraveno devět e-learningových lekcí a 10 krátkých videospotů, na které navazuje soutěžní znalostní kvíz. Po správném absolvování kvízu z oblasti bezpečného chování na internetu budou zařazeni do slosování o ceny. Pravidla hry, lekce i soutěžní kvízy jsou dostupné na webu www.KPBI.cz. Projekt Kraje pro bezpečný internet je realizován pod záštitou Asociace krajů ČR a úzce spolupracuje také s Policií ČR. V rámci projektu jsou kromě e-learningových kurzů pro žáky připraveny lekce pro učitele, rodiče a veřejnost, sociální pracovníky a policisty a videospoty pro seniory a pro mládež.

HLASUJTE O STAVBU STOLETÍ A CENU SYMPATIE STAVBY ROKU LK

Již po čtrnácté má veřejnost možnost rozhodnout o Ceně sympatie v soutěži Stavba roku Libereckého kraje. O vaše hlasy se uchází deset stavebních děl, z toho je šest staveb a čtyři studentská díla. Při příležitosti oslav 100. výročí vzniku Československa mohou mimořádně občané podpořit svým hlasem také jednu ze zhruba padesáti vybraných staveb, které vznikly na území kraje od roku 1918 po současnost a dát dílu možnost získat Cenu Stavba století LK. Obě hlasování jsou až do 21. září 2018 spuštěna na stránkách www.stavbarokulibereckehokraje.cz. Výsledky soutěže včetně slavnostního vyhlášení držitele Ceny Sympatie občanů LK a Ceny Stavba století LK budou vyhlášeny 9. října 2018 v Oblastní galerii Liberec – Lázně. ←

KRAJŠTÍ ZASTUPITELÉ K VĚCI

Vzpomenete si na svůj první školní den?

PETR TULPA (SLK)

V moravském městečku bylo zvykem, že do školy vedli prvňáčky starší žáci. Můj nástup do první třídy byl tedy doprovázen průvodem, který zanechal ten správný slavnostní dojem. A tak jsem se stal žáčkem, který se na každý začátek školního roku velice těšil.

ROBERT GAMBA (ANO 2011)

Prvního září to bude přesně půl století, co jsem poprvé vkročil do školy. A to jsem ještě netušil, že školství zasvětlím svůj celý život. Dodneška si ten den pamatuji – recitoval jsem básničku. Do školy jsem potom jako žák chodil ještě neuvěřitelných 18 let.

ZUZANA KOCUMOVÁ (ZPLK)

Do školy jsem šla jako hrdý natěšený prvňáček. Další dny už to taková radost nebyla. Paní učitelka nám nedělala přestávky a museli jsme sedět s rukama za zády, jediná chvíle, kdy ne, byl čas na svačinu. Bohužel to byl způsob, jak se v dětech zabíjelo nadšení pro učení a objevování světa.

PŘEMYSL SOBOTKA (ODS)

Vstup do 1. třídy si vůbec nepamatuji, ale vím, že kvůli učitelce jsem začal hrát na housle a také jsem se zamiloval do spolužákyne a nosil jí tašku ze školy domů.

PAVEL SVOBODA (ČSSD)

Můj první školní den proběhl ve znamení velkého očekávání. I když jsem se té životní změny jako každé dítě taky trochu bál, současně jsem se moc těšil, že odted už budu patřit k těm velkým dětem z mého okolí. Bral jsem to i jako vstup do života dospělých.

MARTINA SEJKOROVÁ (SPD-SPO)

První školní den byl pro mne významnou událostí, těšila jsem se do školy. Ještě dnes cítím vůni školní kožené tašky s odrazkami. Jako milou vzpomínku mám dodnes uschované profesionální fotografie z prvního školního dne.

MILOŠ TITA (KSČM)

Nepříliš povedený. Jako „protřelý teenager“ ze školky jsem se hned v první hodině dostal do sporu s paní učitelkou. A pak od tašky vyfasoval pár pohlavyků. Odpoledne v družině to bylo již mnohem lepší. ←

Další názory zastupitelů si můžete přečíst na liberecky-kraj.kraj-lbc.cz/zastupitelstvo

- 1 | Jaroslav Vávra je oblíbený učitel, skladatel, dramaturg, kronikář, kterého láska k hudbě provází celý život. Foto: Květa Šírová.
2 | Pěvecký spolek Jizeran Semily včetně Jaroslava Vávry po koncertě v Bozkově. Foto: Jaroslav Vízner.

OSOBNOST KRAJE

JAROSLAV VÁVRA

Semilský rodák, držitel Ceny města Semily za rok 2014, zasvětil svůj život výchově dětí. Učil v pěti školách na plný úvazek, ve dvou externě a dvěma z nich dělal ředitele. Od r. 1989 je předsedou Pěveckého spolku Jizeran, v letech 1995–2015 předsedal oblastnímu výboru Unie českých pěveckých sborů v Hradci Králové. Pracuje pro výstavy Spálovské babí léto, pořádá festivaly Libštátské pozdní léto (od r. 2013), bienále Sborny netradičně (od r. 2011) a je ředitelem Foerstrovyých Osenic (od r. 2013). V Lomnici nad Popelkou spoluorganizoval v r. 2012 mezinárodní pěvecké setkání EuroChoir. Kronikář Libštátu (v r. 2007 také Semil) psal kroniky škol v Železnici a Benešově u Semil, Zpravodaj Libštátu, vydával časopis Učitelův přítel, školní časopisy, přispívá do novin, časopisů a sborníků. Pomohl na svět řadě knih, letos románu Vladimíry Sívové Ave Maria.

Říká se o vás, že jste kantorem „tělem i duší“. Chtěl jste opravdu být učitelem?

Určitě ano. Už moje babička milovala na počátku 20. století svého učitele v Želechách a často o něm vyprávěla. Rodiče uctívali učitele. Když jsem si o nich dovolil říci něco špatného, otec se na mě podíval pohledem číslo tři, který znamenal: „Už ani slovo!“ Chtěl jsem studovat na Pedagogické fakultě v Hradci Králové český jazyk a dějepis, ale tátu vyloučili v roce 1970 ze strany za odsouzení okupace Československa v roce 1968, a já byl rád, že mě přijali ke studiu učitelství pro 1.–5. ročník. Nelituji, dostal jsem se k muzice. Líbilo se mi ve fakultním sboru Mír a po vojně v Bořivoji, sboru v Lomnici, kde jsem až do svých 27 let bydlel. Učil jsem v Benešově u Semil a v letech 1980–1986 studoval na fakultě v Hradci Králové dálkově český jazyk a občanskou nauku pro 5.–12.

ročník. Promoval jsem v roce 1986 za mého působení na škole v Libštátě, kde jsem založil v letech 1985–1994 pěvecké sbory Rozmarýnek a Rozmarýn, psal kroniku a obecní Zpravodaj. Děti jsem vozil na opery do divadla F. X. Šaldy, na činohry, pořádal výchovné koncerty a nacvičil s nimi divadlo Pohádky z Krakonošovy zahrádky od Jiřího Tíbitanzla.

Učil jste na několika školách, na kterou vzpomínáte nejraději?

Na ředitelování tady v Semilech na Základní škole Dr. Fr. Lad. Riegra. V letech 2000–2006 procházela komplexní rekonstrukcí v řádu asi 118 miliónů korun. Integrovali jsme pět vozíčkářů a škola se stala prvním plně bezbariérovým zařízením v Semilech. Byla to nesmírně náročná práce. Nezapomínal jsem na koničky, byl členem Rady města Semil a šéfem kulturní komise. Ve školním roce 2005–2006 se dostavilo absolutní psychické vyčerpání. Odešel jsem proto učit do Železnice, začal psát vlastní krátké divadelní hry, písně a operku pro děti. Krásné, ale těžké bylo ředitelování v Benešově. Jsem zamilovanéj do té krásný secesní budovy.

Kromě učení na školách jste autorem několika divadelních her, která je vaše nejoblíbenější a proč?

Kantořina je spjatá s hudbou. A divadla? Napsal jsem tři operky. Sněhurku na vlastní libreto, Vodníka na Erbenův text a Popelku. Básnický scénář mi přinesla jedna maminka a dosud nevím, od koho je. Spřádám melodie. Aranžovat neumím, proto se Sněhurky ujal skladatel Jaroslav Krček. Členy rodiny a další muzikanty to pak nutím hrát. Žena, syn a dvě dcery vystudovali Pražskou konzervatoř,

chlapec Jiří je normální, pracuje v lékárně Nemocnice Semily. Píšu i hry se zpěvy: Příběh z jedné čtvrti, Zlatovláska, písně k Erbenovu Zlatému kolovratu, Vánocům jsem věnoval tři hry. Originální je snad nářeční Štědrý den v Kerkonoších s krkonošskými koledami. Nacvičil jsem s dětmi i operku J. Uhlíře na texty Z. Svěráka a operku Hurá, jdeme do světa J. Matlase, bývalého ředitele „lidušky“ v Semilech. Sranda je, když se operka chopí dospěláci. V roce 2009 hrál košťalovský soubor KOS Sněhurku na Libštátském pozdním létě. Stokilový trpaslík, to je něco! Operka vyšla v časopise Cantus. Zpívaly ji semilské Čekanky s Jitkou Strnadovou a Vlčí máky přednesla příprava královéhradeckého Jitra, což je asi nejlepší dívčí sbor v republice, třídy mateřské školy, základek, dokonce i tábornická skupina. Nikdy však nezapomenou na premiéru opery Vodník v roce 2014. Jakub Příbyl ze Semaforu udělal pěknou aranž. Účinkovala má rodina a další muzikanti, výborně zpívala a hrála Jizerka, řízená temperamentní Nadiou Ladkany. Představení báječně a nápaditě režíroval Zdeněk Lindner. Děti do toho opravdu šly. Občas se na ni na stránkách ZUŠ Semily podívám.

V květnu jste se loučil se svou kariérou, bude vám práce chybět?

Mám pokorné představy o tom, co dělat, dokončit, které písně vydat, co napsat, jak odpočívat, koho potěšit, čemu pomoci. Radost mi přinese sebemenší úspěch. Teď cítím povinnost poděkovat rodině, rodičům, kolegům, přátelům, pracovníkům obcí a měst. Bez nich bych toho mnoho nesvedl. ←

Autorka rozhovoru: Květa Šírová

1

- 1 | Malebné město s dominantou kostela sv. Petra a Pavla.
- 2 | Rodný dům Ivana Olbrachta, dnešní muzeum.
- 3 | Riegrova stezka s visutými chodníky nad hladinou řeky Jizery.
- 4 | Původní zástavba města – domky v Jílovecké ulici.
- 5 | Nejlepší výhledy na Semilsko nabízí vrchol Kozákova.

Foto: Roman Fries.

2

KRAJEM

SEMILY

Město s přibližně 9 000 obyvateli leží v údolí na soutoku Jizery a Olešky. První písemná zmínka o něm je z roku 1352. Týká se farního kostela, proto se předpokládá, že Semily existovaly již delší dobu před uvedeným letopočtem. Byly sídlem šlechty, která zde postavila tvrz a později zámek. V roce 1542 se Semily dostaly do vlastnictví Smiřických, poté přešly do správy Albrechta z Valdštejna a po jeho smrti do držení cizích šlechtických rodů. Ve své historii prošly Semily obdobím rozvoje zemědělství, obchodu, řemesel, drobné výroby a posléze průmyslu využívajícího sílu řeky. Byly tu mlýny, výroba příze a plátna a tisk látek, od roku 1515 také pivovar. Mezi pamětihodnosti města patří například novorománský kostel sv. Petra a Pavla z roku 1911. V jeho blízkosti je několik soch se zajímavou historií. Ne všechny zde ale mají své původní místo. Semily jsou rodištěm Ivana Olbrachta. V jeho rodném domě, patřícím k nejstarším budovám ve městě, je od roku 1960 umístěno Muzeum a Pojizerská galerie Semily. Původní dřevěnou zástavbu města dodnes připomínají roubenky v Jílovecké ulici. Domky s malým hospodářstvím obývali drobní řemeslníci jako např. hrnčíři, pilníkáři a koželuzi, později tovární dělníci. V současné době jsou využívány pro příležitostné kulturní akce, setkání nebo činnost občanských sdružení a spolků.

Semily leží na rozhraní turistických lokalit Český ráj a Krkonoše. Je odsud blízko jak na horské hřebeny Krkonoše a Jizerských hor, tak do hradů, zámků a skalních měst Českého ráje. V blízkosti města je navíc unikátní kaňon řeky Jizery s Riegrovou stezkou. Stezka byla otevřena v roce 1909 a nese jméno nejslavnějšího semilského rodáka Dr. Františka Ladislava Riegra, významného českého politika druhé poloviny 19. století. Město si letos připomíná 200. výročí jeho narození. Od nedávna funguje poblíž města unikátní adrenalinová a přitom bezpečná atrakce – zajištěná lezecká cesta – ferrata, která je první v Pojizeří. Cesta na pilíř skalní věže Vodní brána se nachází na opačném břehu Jizery při vstupu na Riegrovu stezku směrem ze Semil.

O Semilsku se též traduje, že je to kraj dalekých rozhledů a hlubokých údolí. O pravdivosti tohoto výroku se dá přesvědčit při pohledu z Kozákova – nejvyššího vrchu Semilsko a Českého ráje. Z ochozu čtyřicetimetrové věže je nádherný kruhový výhled na Krkonoše, Jizerské hory, Orlické hory, Český ráj nebo vrcholky Českého středohoří. Více informací na www.semily.cz. ←

Text: Květa Šírová

3

4

5

KRAJ. Příloha Libereckého kraje. Vychází 11× ročně.

Vydává Liberecký kraj, U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2. IČ: 70891508. Ev. č.: MK ČR E 21924. Redakční radu tvoří nominovaní zástupci zastupitelských klubů Zastupitelstva LK a Krajského úřadu LK, předsedkyní je Květa Šírová. Redakce: media@kraj-lbc.cz, tel: +420 485 226 111.

Číslo 9/2018 vyšlo 3. září 2018, uzávěrka byla 15. srpna 2018.

magazin.kraj-lbc.cz www.facebook.com/krajlk